

Forfatter: Aakjær, Jeppe

Titel: Erindringer om Mylius-Erichsen

Citation: Aakjær, Jeppe: "Erindringer om Mylius-Erichsen", i Aakjær, Jeppe: *Artikler og Taler*. - 1919, Gyldendal, 1918-19, s. 137. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-aakjaer04tom-shoot-workid56018/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Artikler og Taler. - 1919

færd fra i Sommer et langt Kapitel. Bedst var de henrivende Landskaber og klare Gjengivelser af vild og storslaet Natur, snart saa man ud over menneskeforladte Ødemarker, hvor fraadende Fossefald svøbte sig om takkede Fjældvægge, snart var vi ude ved en blinkende Fjordarm med Smaahytter op ad Bjærgmuren, eller man saa de smaa stridhaarede, islandske Heste kløve en Flod, mens deres lange Manke svømmede efter dem. Alt det var henrivende dejligt, tifold mere værd end de to lærde Doktores knastørre Foredrag om deres respektive Fædrelande.

Højtidsfuldt gripende var ogsaa de islandske Kvad, foredragne af godt sammensungne Mandstemmer.

Men hvorfor sagde ingen os noget om den danske Regering og Administrering af disse fjærne Landsdele. Var man bange for, at det skulde have bragt Mislyd i Tvesangen og vekt Forfærdelse hos en og anden af de Ministre, der sad i Parkettet med Storkorset dinglende under Hagen, saa de maatte minde om løsgaaende Bjældekær.

Aftenen sluttede med svære Klapsalver for Hekla og Geysir, og i den tilstedeværende Patriotisme sporedes der en stærkt nordgaaende Retning.

NOGLE ERINDRINGER OM MYLIUS-ERICHSEN.

„Pol.“, 15. Oktbr. 1916.

Jeg gjorde *Mylius-Erichsens* Bekjendtskab i Sommeren 1895, da vi begge samme Dag afsluttede vor Studenterexamen paa Maribos Skole, hvor vi gik op som Privatister. *Mylius-Erichsen* havde sin Studenterhue i Lommen og satte den paa tre Haar, mens han gik ned ad Trapperne. Saa fræk forsynlig havde jeg ikke været. Jeg havde nemlig faaet *minus 21* i Latin (*Seneca*); det plejer at slaa sin Mand i Gulvet; men jeg rejste mine Aktier ved at hente mig et Par *Ug'er* i Naturfagene; vi kom begge over Barrièren, om end ikke med noget flot Nedspring. Huen fik jeg imidlertid aldrig, saa lidt som Examensbevis, endskjønt jeg ligger med en Kvittring for, at Sagen er i Orden. — Jeg kjendte My-

lius-Erichsens Navn fra „Illustreret Tidende“, der i Halvfemsernes Midte var en Slags Rugekasse for unge Talenter. M.-E. boede paa en Kvist i Havnegade 19. Her havde han en fortrinlig Udsigt til de grønne Dragehaler paa Børsspiret, og de Stemninger, der naturligt paakom ham ved sammes Beskuelse, udnyttede han i „Illustreret Tidende“ til 25 Øre Linien. — Hvad siger Nutidens Poeter — hel- eller halvblods —, der vejrer Stemninger paa Børsen, til en saadan Nøjsomhed!

Hvor M.-E. havde hørt *mit* Navn, aner jeg ikke; thi jeg var den Gang kun kjendt som politisk Agitator, hvorvel jeg havde nogle ret tyndige Digtermapper. En Dag kom M.-E. op og gennembladede disse Mapper, medtog ogsaa et Par Digte til sit og Louis Levys Blad „Ungt Blod“, der dog hellere burde have heddet „tyndt Blod“, da nævnte Vædske — om jeg mindes ret — kun forsløg til tre Hæfter. I 1896 tog vi — atter samme Dag — Filosofikum hos Professor Høftding. Jeg glemmer fra den Tid et Brev, som det senere har moret mig at læse. M.-E. havde først faaet begyndt paa sine Studier tre Uger før Examen. Det kneb derfor med at komme Stoffet igjennem. Han skriver — 15. Juni 1896 — følgende om den Kattepine, hvori Skjæbnen har styrtet ham: „Det lod sig ikke gjøre for mig at faa min Examen rykket den ene Dag eller to frem, som jeg ønskede, og da jeg ikke har kunnet faa byttet med nogen anden af dem, jeg kjender, som er ansat til senere Examination end jeg selv, staaer jeg nu efter et Rønderi i Dag, som har taget min kostbare Tid, i den penible Situation at skulde op til Examen som Nr. 3 Onsdag Formiddag uden at faa hele Psykologien læst anden Gang igjennem. Jeg vil komme til at mangle Følelsen og Villien, og det er jo meget slemt.“ Han anraaber nu mig om at tage hans Plads Onsdag Formiddag, saa han faar Galgenfrist til samme Dags Eftermiddag. Han skriver: „Jeg spares saa for min Nervøsitet over ikke at være bleven færdig, og der var vel da en Del Chancer for et g. eller et lille mg.“ Det er en Selvfølge, at jeg gav Mylius-E. denne Chance, og han hentede sig hos vort Universitets geniale Sokrates et fint mg. — I Sommeren 1899, da han var ude for at opsøge Stof til sit store Værk om den jydsk Hede (hvor han lidt for meget agerer Lakaj for Hedeselskabet), kom han til mig i mit Barn-domshjem ved Karup Aa og beklagede sig over, at han havde

fundet saa faa Tater. Jeg ledsagede ham da over til en Koloni af det Folkefærd, der havde slaaet sig ned i Kistsun Kjær; og vi havde det Held at træffe den hele Rodefuld, ialt en halv Snes Mænd og Kvinder, paa en Dag, da de ikke „arbejdede“ i Terrænet, hvad Myl.-E.'s Værk bærer Præg af.

Myl.-E. og hans tro Ledsager, Maleren *Vald. Neiiendam*, havde under denne Hederejse tillagt sig flere muntre Vaner; naar de saaledes havde vasket deres Skjorte ved én eller anden Bæk, bandt de den fuldt udslaget bag paa Randslæn, for at den kunde tørres under Vandringen. Naar denne flagrende Skjorte „lynede“ langt over Lygheden, lo Bønderne ad „disse tossede Københavner“ og deres Form for Stovvask.

Under denne Hederejse fik jeg en Dag et uforglemmeligt Bevis paa den Energi og Villiestyrke, der boede i denne Mand. Der laa et Stykke Hede oppe omkring Glyngøre, som han gjerne vilde se, da det var blevet omtalt for ham som ret ejendommeligt. Men hvordan kom man derhen? At gaa Vejen frem og tilbage vilde tage et Døgn, og benytte Toget unødsaa han sig ved. Men kunde han cykle? Det kunde han sikkert; ganske vist havde han aldrig prøvet det; men det gik sagtens. Og Myl.-E. satte sig paa Cyklen og red strax uden én eneste Gang at kastes af Sædlen! Ganske vist slog han til at begynde med nogle mægtige Esser over den kummerlig udbedrede Landevej, men han holdt sig klar af Grøfterne, og da den første Halvmilesten var passeret, sad han som støbt paa Cyklen!

Da vi stod af ved Maalet, svedte han som en Tyrk; men ikke at han hentydede til sit Besvær med en Stavelse! Saa kunde vi andre jo ogsaa holde Mund. Dog skal han have sovet ualmindelig fast den Nat, der fulgte paa.

I en Ferie tog han en Kajak paa Ryggen og gik til Søs i Ringkjøbing Fjord; Kajaken rendte dog øjeblikkelig paa én af Vadderne, og saaledes endte den Baadfar.

Senere véd vi jo, at han fik mer end tilstrækkeligt Vand under Kjølen. Hans Grønlandstogter, hvoraf den sidste krævede hans Liv, er lysende Exempler paa ung Hæderstørst og uforfærdet Vovemod.

I en Tidsperiode, da *Ordet* altid blev smædet paa *Handlingens* Bekostning, gik denne unge Mand næsten umotiveret brat „fra Ord til Handling“, lod Bøger og Recensioner og